

РЕШЕНИЕ

№ 10862

гр. София, 19.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 47 състав, в
публично заседание на 10.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Катя Аспарухова

при участието на секретаря Евелина Пеева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **7681** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на ЗОДОВ вр. с чл.284 от ЗИНЗС.

Образувано е по искова молба на А. А. Б. от [населено място] ЕГН [ЕГН] срещу Главна Дирекция „Изпълнение на наказанията“ за осъждането ѝ за неимуществени вреди във връзка със санитарното място, разположено в килията като първоначално ищецът е дефинирал вредите на 20 000лв. за 2 периода- от 02.05.2015г. до 30.08.2021г. и от 01.10.2021г. до 21.07.2025г. /т.е. без м.09.2021г./.

Съдът с определение №27313 от 13.02.2025г. на л.8 и предвид възражението за давност на ответника е указал на Б. да посочи от 02.05.2015г. до 23.07.2020г. един размер, втори за периода от 24.07.2020г., до търсената крайна дата първоначално от ищеца 30.08.2021г., както и от 01.10.2021г. до 21.07.2025г. трети размер.

С оглед това ищецът е дефинирал окончателно претенциите си на обезщетение от 02.05.2015г. до 23.07.2020г. -10 472лв., за периода от 24.07.2020г. до 30.08.2021г. -2137лв и за периода от 01.10.2021г. до 21.07.2025г. - 7 391лв..

В обстоятелствената част на исковата молба се изнасят данни, че лицето за периода е лишен от свобода и е пребивавал в затворническо помещение, в което санитарният възел е бил неизолиран, открит, видим, което е нечовешко и унижително за лицето. Били са предприемани опити за изолирането му, но затворническата управа ги е осуетявала. Съответно от тези условия ищецът е изпитвал унижение, срам, безпомощност, поради което иска да му бъдат обезвъзмездени посочените вреди. Твърди се, че е налице причинна връзка между тези вреди и поведението на ответника, изразяващо се в непредприемане на никакви действия за по-нормални условия във връзка с посочения проблем. С оглед изложеното се моли да се уважи в цялост исковата

претенция. Претендира се и законната лихва, както и разноски.

В съдебно заседание искът се поддържа лично и заедно с адв.М.. Представят се писмени бележки. В същите са поддържа тезата, че са събрани доказателства за уважаване в цялост на претенцията.

Отвратната страна по изложените съображения в писмения отговор на л.10 моли искът като неоснователен да се отхвърли вкл. и като погасен частично по давност. Визира се, че за да има отговорност трябва да е налице конкретно действие или бездействие, за което ответникът да е отговорен, което не е налице. Твърди се като цяло, че лошите условия са общи и декларативни без конкретика, както и дори и да има такава - същата подлежи на доказване. Макар да има неудобство от липсата на уединение при ползване на тоалетната –се сочи, че то не прехвърля необходимото във връзка с изпълнение на наказанието. Подчертава се, че за да се осъди ответникът съгласно практиката на ЕСПЧ трябва да има заявени няколко кумулативни условия, а не само едно. С оглед изложеното се моли за де отхвърли иска. В съдебно заседание исковата претенция се поддържа от юрк.Д.. Претендира се юрк.възнаграждение.

Представителят на СГП изразява становище за основателност на претенцията като относно размера предоставяне на съда по справедливост.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. ГРАД КАТО СЪОРАЗИ СТАНОВИЩАТА НА СТРАНИТЕ, НАМЕРИ ЗА УСТАНОВЕНО СЛЕДНОТО:

От приложената справка на ответника на л.18 е видно, че ищецът от 24.11.2015г. до 27.08.2021г., както и от 21.04.22г. до подаване на исковата молба е в СЦЗ. Първоначално е бил в помещение 3, група VII. Един от настанените редом с лицето за първия период е Р. Й. /свидетел по делото/. От 10.05.22г. до 10.06.23г. е в VII група, но в помещение 13, след 10.06.22г. до 12.05.23г. е в 4-то помещение. След този период е 9та група помещение 14. От 05.12.23 отново е в VII гр., помещение 15 то. От 11.03.25г. е в 9-та група помещение 19, както и помещение 10 от 23.04.25г. Тези данни се установяват от справка на ответника на л.18. Към същата са приложени снимки от килиите ведно със санитарния възел –в 14,19 и 10 са с отделно помещение и врата, а 3,4,13 и 15 са със санитарно помещение необособено отделно, а с частична преграда. Представено е писмо на л.23, от което е видно, че към 07.07.2025г. са предприети мерки за подобряване на условията вкл. са поръчани врти за тоалетна на санитарните помещения. Представено е на л.24 и до Началника на затвора писмо, че през 2017г. са установил лоши условия от Комитета за предотвратяване на изтезанията нечовешкото и унижителното отнасяне, като при повторното им посещение през 2021г. установено напредък и подобряване на условията. В първия доклад 2017г. е дадена препоръка за изграждане на отделни санитарни помещения. На база на тази препоръка в това писмо от 27.02.2025г. се предлага да се изградят отделни помещения.

Следователно на база на отразеното СЪДЪТ прави извода, че до м.07.2025г. проблем с необособени тоалетни в СЦЗ в помещенията е съществувал. Приложените снимки нямат дата, както и разгледани във връзка с посочените писма и показанията на свидетелите- в цялост установяват, че в помещенията, в които е пребивавал ищецът не е имало обособен санитарен възел.

В този смисъл, както се подчерта са показанията на свидетелите по делото Х. В. и Р. Й.. Последният в първият период е бил заедно с ищеца, а св.В. и понастоящем е в СЦЗ, както е на същия етаж и често е посещавал килията на ищеца. Показанията на двамата свидетели напълно се кредитират от състава, тъй като са обстоятелствени и непротиворечиви. От тях се черпят 2 групи факти, а именно на първо място за самия санитарен възел. Те го описват по начина по който е фотографиран от ответника в килии 3,4,13 и 15 –а именно за място, до една преградна стена, неизцяло изградена. На това място няма уединение със стена до тавана или врата, няма

завеса или параван. Опитите на затворниците да го обособят напр. със завеса или сами да доизградят стената /тези затворници, които са ремонтирали други килии и са разполагали със строителни материали/ -е видно, че са били осуетявани от ответника. Стената се е махала, както и завесата. С оглед това ищецът се е притеснявал да го ползва, а когато се е налагало и е имало и други лишени от свобода в помещението – се е чувало и усещало всичко. Било е неприятно и за двете страни. Тези показания в първата си част представляват описание на санитарния възел, но не като помещение, каквото е нямало, като във втората си част показанията– дават представа за чувствата и състоянието на ищеца. Той е имал стомашни проблеми, но умишлено се е въздържал да ползва мястото, защото е бил подиграван поради звуковете и миризмите, чувствал се е неловно. Бил е унижен, обиден, страдал е. Често е чакал останалите да излязат на каре, за да ползва тоалетната. Макар на етажа да е имало други 2 обособени тоалетни, то затворниците са били много и ползването им е можело да бъде, когато килиите са били отворени.

Следователно ОТ ПРАВНА СТРАНА СЪДЪТ НАМИРА СЛЕДНОТО:

За да се уважи исковата претенция трябва да има вреда, причинна връзка и бездействие, конкретно на ответника в посочената област. В чл.284, ал.5 от ЗИНЗС е въведена оборима презумпция за наличието на вреди от лошите условия по чл.3 от закона, като ответникът не успя да установи, че е имало отделно санитарно помещение за периода. Точно обратното не се спори, че помещенията не са изолирани, което е прието от Комитета за предотвратяване на изтезанията, нечовешкото и унижителното отнасяне – за едно от унижителните условията на пребиваване на лицата изтърпяващи наказания в СЦЗ. Не е спорно и че мерки за това са взети едва през лятото на 2025г. като не във всички помещения са съумели да изградят отделни санитарни възли. Безспорно е, че самият възел в стаята за спане и хранене- е недопустим и унижителен не само за ползващия го, но и за останалите лица, което и без констатация на външна институция е установимо. Критерият за това е общочовешко възприетото за подобно условие, което е възмутително и неприемливо. Условията, в които пребивават тези лица не трябва да бъдат допълнителни наказания и следва да бъдат съизмерими доколкото е възможно с условията извън местата т.е. навън. Подобни санитарни обособявания не е допустимо да има в спални помещения по нито едни жилищни стандарти вкл. и във вече европейска държава. Следователно има неизпълнение на задължението на ответника да осигури подходящи условия за изтърпяване на наказанията, има и вреда –конкретните показания за това как се е чувствал ищецът, налице е и причинна връзка – пряка и непосредствена. Ако не го имаше това място, ищецът не би изпитал тези чувства. Налице е фактическия състав за уважаване на исковата претенция за времето на пребиваване в СЦЗ.

Въпросът е, че за част от периода –тя е погасена по давност и като такава следва да се отхвърли. Искът е предявен на 23.07.2025г., поради което до 25.07.2020г. следва да се отхвърли като погасен по давност – а именно за първия дефиниран период – за периода от 02.05.2015г. до 23.07.2020г. за сумата от 10 472лв..

За втория период от 24.07.2020г. до 30.08.2021г. или за сумата от 2137лв. следва да се съобрази, че по справка на ответника лицето е било в СЗЦ до 27.08.2021г. т.е. също за целия период без три дни, поради което искът следва да се разгледа ведно с иска от 7 391лв. за периода от 01.10.2021г. до 21.07.2025г /където обаче не е бил в СЦЗ за близо 7 месеца от периода видно от справката т.е. за времето от 28.08.21г. до 21.04.22г. /. Следователно за втория период 24.07.2020г. до 30.08.2021г. съдът намира иска от 2137лв. за основателен за 1000лв. или за 511,29 евро, а за разликата от 581,33евро трябва да се отхвърли. За тази констатация, както и за следващия период – от 01.10.2021г. до 21.07.2025г. /тук без 7 месеца/ -съдът намира, че по справедливост и с оглед конкретната специфика, завишения интензитет, поради страданието на ищеца и стомашните му проблеми, условията, средата, неговата реакция –всякак да отлага ползването на мястото –се

дефинират по справедливост вреди в размер на 4000лв. или 2045,17евро, за което сума следва да се уважи иска ведно с лихвата, а за остатъка да се отхвърли т.е за 3391лева или 1733,79евро.

На последно място –ще се отбележи, че не се споделя твърдението в писмения отговор на ответника, че искът е основателен при претендирането на лоши условия от няколко компонента. Това е един от критериите по чл.284, ал.2 от ЗИНЗС при преценката за размера на обезщетението, тъй като лошите условия могат да имат различна проекция във фактичката и правната сфера на ищеца и същият да търси вреди само от някои от тях. Освен това подобна рестрикция, каквато релевира ответникът няма в закона. Не се споделя и възражението на ответника, че вида на санитарното място е с оглед целите на наказанието за изпълнението му. Не се установи да има специален режим на изтърпяване на наказание, за да не може да има подобно усамотение.

От ищеца се претендират разноски – същият е защитиван от адв.Д.М. по чл.38 от ЗА, както и е заплатил 10лв.дт., поради което следва на адв.М. да се определи адв.възнаграждение по Наредба 1/2004г. по чл.7, ал.2, т.2 –в размер съобразно уважената част, а именно 800лв. или 409 евро. За внесената д. т. следва да оставен така, както е определена в тежест на ищеца.

От ответника се претендира още с писмения отговор на л.11 –юрк.възнаграждение – съдът като съобрази, че искът е частично неоснователен следва по реда на ЗПП вр. с НЗПП да определи такова в минимален размер от 61,35 евро или равностойността на 120лв.

Водим СЪДЪТ

РЕШИ:

По иска на на А. А. Б. от [населено място] ЕГН [ЕГН] срещу Главна Дирекция „Изпълнение на наказанията“

1.ОСЪЖДА ГДИН при МП да заплати на А. А. Б. сумата от 2045,17 евро/равностойността на 4000лв./ неимуществени вреди за периода от 01.10.2021г. до 21.07.2025г., следствие от бездействието на служители на ответника във връзка с лошите битово-хигиенни условия, свързани с неподходящ санитарен кът в килиите на СЦЗ КАТО за остатъка до пълния размер искът се ОТХВЪРЛЯ КАТО НЕОСНОВАТЕЛЕН или се отхвърля за 1733,79евро /равностойността на 3391лева/, както и по иска от 2137лв. за периода от 24.07.2020г. до 30.08.2021г. ОСЪЖДА ГДИН да заплати на ищеца сумата от 511,29евро /равностойността на 1000лв./ неимуществени вреди, като за разликата от 581,37 евро отхвърля иска като НЕОСНОВАТЕЛЕН.

Присъдените суми се дължат с лихвата от датата на предявяване на иска 23.07.2025г..

2. ОТХВЪРЛЯ като погасен по давност иска за периода от 02.05.2015г. до 23.07.2020г. за сумата от 10 472лв. неимуществени вреди .

ОСЪЖДА Главна Дирекция „Изпълнение на наказанията“ да заплати на адв.Д. М. от САК адвокатско възнаграждение по чл.38, ал.2 от ЗА – в размер на 409 евро.

ОСЪЖДА А. А. Б. ЕГН [ЕГН] от [населено място] да заплати на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ юрисконсулстско възнаграждение от 61,35 евро.

Решението може да се обжалва в 14-дневен срок пред троен състав на АССГ чрез настоящия състав от датата на съобщаването му с касационна жалба. Преписи на страните.

Съдия:

